

Lehota József

Tomcsányi Pál akadémikus 90 éves

Pál Tomcsányi, member of the Hungarian Academy of Sciences, turns 90

ÖSSZEFOGLALÁS

Prof. Dr. Dr. h.c. Tomcsányi Pál, nyugalmazott kutatóprofesszor, az MTA rendes tagja 2014. február 27-én töltötte be a 90. életévét. A Magyar Tudományos Akadémia osztályai és bizottságai tisztelegtek Tomcsányi akadémikus munkássága előtt. A hosszú életút számos tudományterületet ölelt fel, köztük a pomológiától az agrármarketingen keresztül a kutatómódszertanig, de aktív művelője volt a nyelvtudománynak és a költészetnek is. A tudósi tevékenysége mellett őszinte tisztelet övezi emberi magatartását és élet szemléletét is.

SUMMARY

Retired research scientist Prof. Dr. Dr. h.c. Pál Tomcsányi, regular member of the Hungarian Academy of Sciences, turned 90 on 27 February 2014. The departments and committees of the Academy paid homage to the academic work of

Prof. Tomcsányi. His long career encompassed a variety of scientific fields, ranging from pomology through agricultural marketing to research methodology, but he also cultivated linguistics and engaged in poetry. In addition to his scientific accomplishments, his human qualities, attitude and view of life have also earned heart-felt respect from all.

Prof. Dr. Dr. h.c. Tomcsányi Pál, nyugalmazott kutatóprofesszor, az MTA rendes tagja 2014. február 27-én töltötte be a 90. életévét. A hazai és nemzetközi tudományos életben ismert és elismert tudóst 2014. március 5-én köszöntötte a Magyar Tudományos Akadémia két osztálya, az Agrártudományok, valamint a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya, három tudományos bizottsága, az Agrár-közgazdasági Tudományos, a Kertészet- és Élelmiszer-tudományi Bizottsága, valamint a Gazdaságtudományi Bizottsága. Az ünnepelt

LEHOTA JÓZSEF egyetemi tanár, DSc, Szent István Egyetem, GTK, Üzleti Tudományok Intézete, Marketing Módszertani Tanszék (Lehota.Jozsef@gtk.szie.hu).

tiszteletére az MTA Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság Agrármarketing Albizottsága kiadásában jelent meg tisztelegő könyv *Tomcsányi Pál akadémikus 90 éves. Az életminőség anyagi és szellemi igényeinek kielégítése fogyasztói marketing szemlélettel* címmel, amely két részből, egyrészt a felolvasóülsen elhangzott előadások és hozzászólások anyagaiból, másrészt az ünnepelt által tartott előadáshoz kapcsolódó, a hazai jelentősebb marketing-műhelyek által készített tanulmányokból áll. A tudományos felolvasóülsen megnyitójaként Németh Tamás akadémikus, az MTA főtitkára méltatta az ünnepelt kerészeti, agrár-közgazdasági, agrárműszaki, gazdálkodástudományi és módszertani, valamint a magyar nyelv művelésében kifejtett munkásságát. Solti László akadémikus, osztályelnök ismertette az Agrártudományok Osztálya keretében végzett sokrétű tevékenységét.

A felolvasóülsen keretében elhangzott hat előadást az ünnepelt által tartott *Kísérlet az anyagi és a szellemi értékek összehangolására* című előadás indította, melyben arra kereste a választ, hogyan mozdulhatnak el az emberi magatartás – beleértve a fogyasztói magatartást is – fő dimenziói a materialista értékekről a nonmaterialista értékek, illetve az individualista értékekről a közösségi értékek irányába? Ebben a folyamatban milyen szerepet játszhat a marketing, illetve ennek a folyamatnak milyen hatása lehet a marketingre? A fenti trendben milyen szerep jut az anyagi és szellemi (élmény) javaknak, és az anyagi és szellemi értékeknek? Az előadás tudományos tartalmát és emberi vonatkozását a következtetésekben fogalmazta meg az előadó: „Amennyiben követték aligha tudományos és nem is egészen kiforrott eszmefuttatásomat, akkor velem egy kö-

zös »képzeleti« meditációban, töprengésben vettek részt, aminek tanulsága a következő lehet: 1. Az emberi fogyasztás (életmód) kívánatos útja az volna, hogy az anyagi birtoklás egyoldalú vágyáról áttérjen a pozitív élményjavakra való nagyobb fokú törekvésre is. 2. Ez elősegíthetné az ember és ember közötti nagy különbségek kiegyenlítését az ellátottságban, és a természeti erőforrások elpazarolásának, környezetünk pusztításának megfékezését. 3. Az ember »privilegiuma« a szellemalkotó gondolkodás, ez kozmikus hivatása is; aminek teljesítése és az emberiség önzetlen szeretetben való összetartása is; a hosszabb távú továbbélésünk egyetlen útja. Az elmondottak voltak meditáló töprengéseim válaszai, olykor kétségei – kérem, gondolkozzanak ezeken tovább.”¹

Az előadások keretében Tóth Magdolna egyetemi tanár az ünnepelt pomológiai, Lehota József egyetemi tanár és Totth Gedeon főiskolai tanár az agrármarketing, Berács József egyetemi tanár az akadémiai tudományszervezési, Szendrő Péter egyetemi tanár a módszertani munkásságát ismertették és méltatták. Az előadások zárásaként Tomcsányi Péter címzetes egyetemi docens, a 13 unoka egyike, az „unokatalálkozó” szervezője szolt Tomcsányi Pálról mint hétköznapi emberről, nagyapáról és dédapáról. Az előadás egy rövid fejezetét mindenképpen érdemes idézni, amely Tomcsányi Pál akadémikus emberi magatartásának és méltóságának igazi kulcsa. „Először is mindig csodáltam, hogy mindenkiben és mindenben miként látja meg a pozitívumot és jót. Miként lehet gáncoskodó emberekben felfedezni az értéket, vagy egy rendszert, ami tönkretette, kiteszítottá és üldözötté tette a családot, düh és gyűlölet

nélkül elfogadni. Mindig jóleső érzés volt hallani, érezni, hogy mennyire szereti ezt az országot, hazát és nemzetet, amelyet a legnehezebb helyzetben kell a legjobban szolgálni. Itt maradt, és szolgált. Mindezek mellett töretlen híve és »hősszerelmese« a magyar nyelvnek, mind tudományos írásművekben, mind lírában.²²

Hozzászólások keretében a következők köszöntötték az ünnepeltet: Csáki Csaba akadémikus, az Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság elnöke, Bódis László c. egyetemi tanár, az OMMI volt főigazgató-helyettese, Rekettye Gábor professor emeritus, a Marketingtudományi Bizottság elnöke, valamint Szűcs István egyetemi tanár, mint költőtárs.

A könyvben olvashatóak 10 felsőoktatási intézmény 12 marketing tudományos műhelyének tanulmányai, amelyek a bevezető előadáshoz kapcsolódtak. A következő felsőoktatási intézmények marketingműhelyei adóztak tisztelettel az ünnepeltnek a marketing és az agrármarketing fejlesztésében kifejtett áldozatos tevékenységéért: Budapesti Corvinus Egyetem, Szent István Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Miskolci Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, Debreceni Egyetem, Kaposvári Egyetem, Széchenyi István Egyetem, Budapesti Gazdasági Főiskola és a Károly Róbert Főiskola.

Az ünnepeltnek ajánlott tanulmányok

Dörnyei Krisztina Rita–Gyulavári Tamás–Hofmeister-Tóth Ágnes–Jenes Barbara–Jentetics Kinga–Neumann-Bódi Edit–Neulinger Ágnes–Simon Judit–Zsótér Boglárka: *Marketing az egészségtudatosságért – a marketing pozitív szerepe az egészségtudatosságtól a termékválasztásig*

Horváth Dóra–Mitev Ariel Zoltán–Bauer András–Csordás Tamás–Gáti Mirkó–Markos-Kujbus Éva: *Az alma megosztása és feldolgozása: Kép, szöveg és mém az új generáció változó információ fogyasztásában*

Totth Gedeon–Fodor Mónika–Hlédik Erika: *Újrapozicionált termék a fogyasztói preferenciák tükrében. Változó fogyasztói szokások a pálinkapiacon*

Szakály Zoltán–Szigeti Orsolya–Poleczki Zsolt–Szente Viktória: *Kapcsolat a személyes értékek, az egészségtudatosság és az élelmiszervásárlói magatartás között*

Hoffman Istvánné–Sikos T. Tamás: *Bécs bevásárlóközpontjai és vásárlóinak attitűdje*

Dinya László: *Fenntarthatóság – társadalmi értékrend – térségfejlesztés*

Piskóti István–Nagy Szabolcs: *Környezettudatos fogyasztói magatartás – társadalmi marketing megközelítésében*

Törőcsik Mária–Fojtik János–Pavluska Valéria–Gyarmatiné Bányai Edit–Szűcs Krisztián–Lányi Beatrix–Schafferné Dudás Katalin–Nagy Ákos: *Fogyasztói magatartásstílusok*

Józsa László–Eisingerné Balassa Boglárka: *Fogyasztói szokások a mozaikcsaládok dzsungelében*

Hetesi Erzsébet–Prónay Szabolcs: *Csoportos fogyasztás és márkaközösségek*

Rácz Georgina–Horváth Ágnes–Gyenge Balázs–Komáromi Nándor–Lehota József: *Az élelmiszerjelölések vásárlási döntést befolyásoló szerepe a fenntartható fogyasztás trendjének függvényében*

Kedves Pali bácsi, mindenki, a felolvasó ülésen ott lévők és – valamilyen akadály miatt – ott nem lévő kollégák, barátok, ismerősök és tisztelők nevében köszönünk mindent, amit különböző szakterületeken azok fejlesztéséért tettél. Köszöntenek születésnapod alkalmából

a *Polgári Szemle* folyóirat szerkesztőbizottsága, szerzői és olvasói egyaránt. Isten éltesen még hosszú ideig, mert az igazakra most van igazán szükség.

(Tomcsányi Pál akadémikus 90 éves. Az életminőség anyagi és szellemi igényeinek kielégítése fogyasztási marketing szemlélettel. Szerk.: Lehota József, Berács József, Rekettye Gábor, MTA Agrár-közgazdasági Bizottság MTA Agrármarketing Albizottság, Budapest, 2014, 305 oldal)

JEGYZETEK

- ¹ Tomcsányi Pál: *Kísérlet az anyagi és szellemi értékek összehangolására*. In: Tomcsányi Pál akadémikus 90 éves. Az életminőség anyagi és szellemi igényeinek kielégítése fogyasztási marketing szemlélettel. Szerk.: Lehota József, Berács József, Rekettye Gábor, MTA Agrár-közgazdasági Bizottság Agrármarketing Albizottság, Budapest, 2014, 17–18. o.
- ² Tomcsányi Péter: *Nagyapámról másképp*. In: Tomcsányi Pál akadémikus..., i. m. 45–46. o.